

Årsrapport 2021

Illustrasjon: Amy Chiniara © Transparency International

Gode medlemmer

Ved utgangen av 2021 kunne vi se konturene av at de omfattende tiltakene knyttet til pandemien var på vei ut, og at vi kunne vende tilbake til et mer «normalt» samfunnsliv. Troen på det ble kortvarig, og nå står vi og resten av Europa og til dels verden overfor en av de største politiske krisene etter andre verdenskrig.

I krig er kampen og formidling av «sannheten» ofte nesten like viktig som selve krigen. Pressens rammer for å kunne formidle virkeligheten, settes på store prøver. De involverte parter har selvsagt et sterkt ønske om å etablere definisjonsmakten gjennom å formidle informasjon til fordel for seg selv.

I den pågående konflikten i Ukraina er det åpenbart at pressefriheten for russiske medier har opphørt. Likeledes har pressefriheten for utenlandske medier til å utvirke uavhengig journalistikk i Russland også opphørt, med den konsekvens at mange utenlandske korrespondenter har forlatt landet. Sett fra russiske myndigheters side – er svekkelsen av kritisk og uavhengig journalistikk en forutsetning for krigføringen i Ukraina.

Situasjonen i Norge er heldigvis annerledes, med en uavhengig og fri presse. Likevel stilles det særlige krav til journalistisk arbeid under slike krevende og uoversiktlige situasjoner, til nettopp å være kritisk og uavhengig.

TI Norge arbeider målbevisst for å løfte oppmerksomheten mot korrupsjon og hvitvasking. Det er en tydelig sammenheng mellom utfordringene knyttet til hvitvasking og korrupsjon og presse- og ytringsfrihet. Vi ser dessverre tegn også i den vestlige verden til svekkelse av presse- og ytringsfriheten. Blant annet er dette kommet frem på Island etter avsløringene om maktmisbruk, korrupsjon og hvitvasking knyttet til forhold under finanskrisen og islandsk fiskeindustri.

For enkeltmennesker som åpent kritiserer maktmennesker, myndigheter eller større virksomheter kan belastningen oppfattes som så stor at de avstår. Skal ytringsfriheten være reell, må ikke frykten for konsekvenser av kritiske ytringer bli et reelt hinder. Da kan resultatet bli at ytringsfriheten ikke oppfyller sin viktige oppgave. Ved flere anledninger er det tatt til orde for «ytringsansvar» som visstnok skal medvirke til et bedre debattklima. Problemet er; hvem skal ha makten til å definere «ytringsansvar»? Lovverket gir klare rammer for ytringsfriheten. Vi er på feil vei om man ønsker å gjøre ytterligere innskrenkninger. Det vil svekke forutsetningene for mange viktige sivile organisasjoners arbeid, herunder også for TI Norge.

Reell presse- og ytringsfrihet er grunnleggende forutsetninger for å komme videre i kampen mot hvitvasking og korrupsjon.

Til slutt vil jeg få takke for meg etter seks år i styret i TI Norge, - en organisasjon som driver et arbeid innen et felt som vil fortsette å være særs viktig.

Tore Olaf Rimmereid
styreleder

Måtte det en krig til?

At jeg noen gang skulle skrive om krig i Europa og sammenhengen mellom denne og Transparency Internationals årelange kamp for reformer, hadde jeg aldri trodd.

Den brutale krigen i Ukraina har i Vesten resultert i en rekke sanksjoner mot Russland. Listen med sanksjonerte personer er blitt lengre for hver uke, og russiske oligarkers formuer og investeringer er besluttet fryst. De samme landene som nå står bak sanksjonene, har i stor grad vært åpne for investeringer fra russiske (og andre) oligarker. Storbritannia står i en særstilling – der blant annet deler av Londons eiendomsmarked betegnes som en hvitvaskingsmaskin og har fått tilnavnet Londograd. Det er vel dokumentert at personer på sanksjonslistene i årevis har fått tappe hjemlandets statskasse til egen personlig fordel. Sammenhengene her er komplekse – men det er godt dokumentert at Russland er et land der korrupsjonen må karakteriseres som systemisk.

Når sanksjonene skal iverksettes, er det oppstått store problemer med å dokumentere eierskap, og slik effektivt håndheve sanksjonene. Eierskap til virksomheter, yachter, eiendommer og andre formuesgoder er ofte skjult bak et intrikat system av selskaper registrert i skatteparadis, stråmenn og -selskaper. Dette er ikke nytt – men det har vært liten politisk vilje både nasjonalt og globalt til å ta fatt i og reformere det skadelige hemmeligholdet som Transparency International i en årrekke har advart mot.

Men nå skjer det noe: Vi ser en langt større oppmerksomhet i samfunnet om problematikken med hemmelig eierskap og dets skadelige konsekvenser. Financial Action Task Force har vedtatt en ny standard for åpenhet i eierskap, noe som ville ha vært høyst usannsynlig for bare et år siden.

Det kan virke litt smått og ubetydelig å snakke om norske utfordringer med et så dystert og vanskelig bakteppe. Men også her hjemme er det mye å ta tak i. Vi har et næringsliv som operer i mange svært korrupsjonsutsatte land, en stor offentlig sektor som kjøper varer og tjenester for mer enn 600 milliarder kroner årlig, et gigantisk Oljefond som er investert i over 9000 selskaper i 70 land verden over.

Oljefondet kan være tydeligere i sine forventninger til selskaper de investerer i om åpenhet i eierskap. I tillegg kan fondet med fordel selge seg ut av selskaper som f.eks. den skandalebefengte sveitsiske banken Credit Suisse som blant annet er kjent for storstilt hvitvasking av midler fra kleptokrater verden over.

Det offentlige Norge kan i sine anbudsprosesser kreve opplysninger om reelle eiere av virksomheter som vil delta i anbudskonkurranser. Staten kan gå foran med et godt eksempel og f.eks. kreve åpenhet i eierskap bak forvalterkonti i (delvis) statseide selskaper og ellers sørge for at det blir enklere å finne ut av hvem som eier selskaper og eiendom i Norge.

Norske bedrifter kan også gjøre bedre undersøkelser av reelt eierskap bak potensielle leverandører, forretningsforbindelser og andre samarbeidspartnere.

Som vi nå alle vet: for aktører som ønsker å hvitvaske kapital med kriminelt opphav, er hemmelig eierskap en gavepakke. Hvis alle sektorer bidrar – kan det bli litt vanskeligere å være en kleptokrat fra Russland, Aserbajdsjan, Venezuela eller andre steder i verden. Vi ber TI Norges medlemmer lede an.

Guro Slettemark
generalsekretær

Global Corruption Barometer

For første gang siden 2013 ble TIs store undersøkelse Global Corruption Barometer (GCB) gjennomført i Norge i 2021. Undersøkelsen ble finansiert av Justis- og beredskapsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

GCB er den største verdensomspennende undersøkelsen der innbyggernes egen erfaring med korrupsjon kartlegges. Undersøkelsen har en annen innretning enn den kjente, årlige undersøkelsen Corruption Perception Index (CPI), der inntrykket av korrupsjonsnivået i offentlig sektor sammenlignes mellom land, basert på en rekke ulike datakilder. I GCB måles derimot innbyggernes egne erfaringer og vurderinger direkte.

GCB 2021 bekrefter at befolkningen i Norge har høyere tillit til myndighetene enn innbyggerne ellers i Europa har. Men det er også grunn til å være på vakt, – det høye tillitsnivået i Norge må ikke bli en sovepute i antikorrupsjonsarbeidet.

- Undersøkelsene viste bl.a. at hver femte innbygger betrakter korrupsjon hos myndighetene som et stort problem i Norge.
- Tre av ti innbyggere tror bedrifter ofte betaler eller bruker forbindelser for å vinne offentlige kontrakter.
- Hver fjerde innbygger mener at norske myndigheter ikke tar hensyn til folks synspunkter når de fatter beslutninger.
- Halvparten av de spurte er enig i at den norske regjeringen i stor grad er styrt av et fåtall aktører som handler i egeninteresse.

- Hver tiende innbygger mener at de fleste bedriftsledere og kommunale myndigheter er involvert i korrupsjon.
- Hver åttende person som har vært i kontakt med NAV eller sykehusene, sier at de har benyttet personlige forbindelser for å oppnå tjenestene.
- Nesten halvparten av de spurte i Norge frykter gjengjeldelser ved å rapportere om tilfeller av korrupsjon.

Undersøkelsene ble referert i en rekke norske medier da TI Norge lanserte den i september 2021.

Åpenhet og integritet i internasjonal bistand

Antikorrupsjonsarbeidet innenfor humanitær bistand er blitt aktualisert gjennom pandemi, krig og konflikt, med stadig økende behov for hjelp til mennesker i nød. Ifølge Flyktningeregnskapet var 82 millioner på flukt i 2021, og 244 millioner trengte nødhjelp.

TI Norges spesialrådgiver Gro Skaaren-Fystro holdt forelesning for masterstudenter i Madrid på kurset «Corruption risks and response in times of crisis» på nyåret 2022.

Norge er en betydelig giver, og hele 40,1 milliarder ble bevilget av norske myndigheter til nødhjelp og bistand i 2021, og mesteparten av bistanden gikk til land som ligger dårligst an på TIs korrupsjonsindeks. Målretting av ressurser, effektiv kontroll og forebygging av korrupsjon er derfor viktige utfordringer - ikke bare i forvaltningen av pengestrømmen fra giver til mottaker, men også på innretningen av bistandsprosjekter med vekt på styresettreformer. Det er de mest sårbare som har størst behov for hjelp og det er de som rammes mest av korrupsjonens skadevirkninger.

Transparency International har en visjon om en verden fri for korrupsjon, og støtter opp om FNs bærekraftsmål og anbefalingene til FN-panelet Financial Accountability and Transparency and Integrity (FACTI) for finansieringen av disse målene. Det innebærer både et nasjonalt ansvar og behov for

internasjonalt samarbeid hvor bistanden spiller en viktig rolle.

TI Norge er spesielt opptatt av å styrke det forebyggende arbeidet, slik at kvaliteten sikres. Målgruppene for TI Norges arbeid på dette feltet er norske myndigheter, internasjonale organisasjoner, bistandsorganisasjoner og TI sine søsterorganisasjoner

- Norad lanserte evalueringsrapporten «Evaluation of Norway's Anti-Corruption efforts as part of its development policy and assistance» om antikorrupsjonsarbeidet i bistanden i september 2020, og en arbeidsgruppe ble nedsatt av utviklingsministeren i 2021 for å vurdere evalueringens anbefalinger og undersøke ulike aspekter ved nulltoleransepolitikken.
- Sivilsamfunnets antikorrupsjonsgruppe (som ledes av Norsk Folkehjelp, Strømmestiftelsen og TI Norge), har vært i dialog med arbeidsgruppen og det er

- ventet en justering av politikken i løpet av 2022, blant annet med forsterket innsats på forebyggende arbeid og kompetanseheving av antikorrupsjon i organisasjonene. På den måten kan bistanden bli mer målrettet, kvaliteten bli bedre, og det blir mer legitimt å øke bistanden.
- TI Norge har ledet arbeidet med bevisstgjøring og utforming av treningsverktøyene og for TIs globale program «Preventing Corruption in humanitarian operations» i samarbeid med International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRC), støttet av UD (avsluttet 2017). Samarbeidsprosjektet med IFRC resulterte blant annet i et e-læringsprogram om antikorrupsjon i humanitær bistand. I februar 2022 hadde vel 36 000 personer enten fullført eller var i prosess med dette digitale programmet, og vel 11 000 av disse i løpet av 2021.
 - TI Norge har holdt flere kurs og foredrag i løpet av året inkludert, kurs for offiserer i den libanesiske hæren (LAF) i samarbeid med TIs søsterorganisasjon i Libanon (LTA), en-dags kurs for mastergradsstudenter i international relations/development studies ved IE Business School i Madrid, og det årlige Bistandsseminaret som retter seg mot norske bistandsorganisasjoner.

Utredning av reglene om foretaksstraff og korrupsjon

Forslag til nye bestemmelser om foretaksstraff og korrupsjon ble sendt på høring fra Justis- og beredskapsdepartementet høsten 2021. Utredningen er sentral for hvordan korrupsjonsbekjempelsen i Norge samlet skal bli bedre.

Advokat Knut Høivik leverte våren 2021 utredningen om foretaksstraff og korrupsjonsbestemmelsene. Her fra hans presentasjon under Antikorrupsjonskonferansen 2021.

For TI Norge er særlig to spørsmål av interesse: For det første hvilken betydning forebyggende tiltak bør ha for foretaksstraff, og

for det andre spørsmålet om det bør innføres regulatoriske krav til antikorrupsjonsarbeid i privat og offentlig sektor.

I [høringsuttalelsen](#) sluttet TI Norge seg til forslaget om å innføre regulatoriske krav til forebygging og anbefalte at spørsmålet utredes nærmere. I tillegg stilte TI Norge spørsmål om tiden er inne for å utarbeide en egen antikorrupsjonslov og opprette et særskilt Antikorrupsjonstilsyn med ansvar for kontroll og tilsyn med loven. Det kan

være gode grunner til å samle kompetanse og kapasitet til å gi råd om regler, vurdere antikorrupsjonsprogrammer, ta imot varslingssaker om korrupsjon mv. TI Norge vil følge den videre prosessen og søke å påvirke denne på en slik måte at samfunnet står best mulig rustet i korrupsjonsbekjempelsen.

Prosjekter innenfor mange temaer

TI Norge gjennomfører tidsavgrensede prosjekter – både i egen regi og i samarbeid med søsterorganisasjoner. Prosjektene er sentrale for kunnskapsutviklingen og i formidlingen.

Direktøren i TI Latvia var på besøk i Oslo som ledd prosjektsamarbeidet om åpenhet i kommunene. Fra venstre: Tor Dølvik, Guro Slettemark, Gro Skaaren-Fystro og Inese Taurina.

Forprosjekt: Korrupsjonsrisiko i helsesektoren

I TI Norges strategi for 2020-25 er antikorrupsjon i helsesektoren blinket ut som et strategisk tema: «TI Norge vil ta initiativ overfor nasjonale helsemyndigheter, kunnskapsmiljøer og farmasøytisk industri for å etablere møteplasser der kunnskapen fra de ulike

aktørene deles og anvendes for å identifisere risikosoner og utvikle korrupsjonsforebyggende aktiviteter. Målet er å mobilisere finansielle og personellmessige ressurser til et TI-prosjekt om antikorrupsjon innenfor det helse-industrielle komplekset i Norge og internasjonalt. TI Norge vil også trekke på TIs internasjonale erfaring og TI UK sitt globale program for helsesektoren.»

Dette prosjektet startet høsten 2021 med Helse Midt-Norge som samarbeidspartner i planleggingen av en rundebordskonferanse med de fire regionale helseforetakene, med fokus på korrupsjonsutfordringer i helsesektoren basert på reelle caser. Konferansen er planlagt for august 2022.

Samarbeid med NHO og OECDs Kontaktpunkt

TI Norge har i samarbeid med NHO og OECDs Kontaktpunkt arbeidet med et felles prosjekt for utvikling av verktøy og kursopplegg for ansvarlig forretningsdrift med utfordringene i leverandørkjeden. Prosjektet er inspirert av TI Norges dilemmasamling på antikorrupsjon. Den nye dilemmasamlingen vil ha en videre tematikk, inkludert menneskerettigheter, ansvarlig arbeidsliv og korrupsjon. Åpenhetsloven som trer i kraft 1. juli 2022 og en utvikling i retning av regulatoriske krav til antikorrupsjonsprogram har aktualisert prosjektet. Målgruppen for prosjektet er våre respektive bedriftsmedlemmer. Prosjektet startet våren 2021 og ferdigstilles i 2022.

Samarbeid med NHO om promotering av antikorrupsjonsprogram i Tunisia

TI Norge ble invitert inn i NHO sitt prosjektsamarbeid med søsterorganisasjon i Tunisia (UTICA) for å promotere antikorrupsjon og complicity programmer i tunisisk næringsliv. UTICA er interessert i norske erfaringer på dette området. TI Norge bidrar med faglig bistand basert på mange års erfaring med antikorrupsjonsarbeid i næringslivet, og etablerte verktøy inkludert håndboken «Beskytt din virksomhet» og dilemmasamling. Det ble avholdt et rundebord i Nice i september med deltakere fra NHO, UD, UTICA

og TI Norge, og prosjektet fortsetter med oversettelse av TI Norges håndbok til fransk, lansering av tilpasset håndbok og Training of Trainers i antikorrupsjon i Tunis i juni 2022.

Prosjektsamarbeid med TI Portugal og TI Island

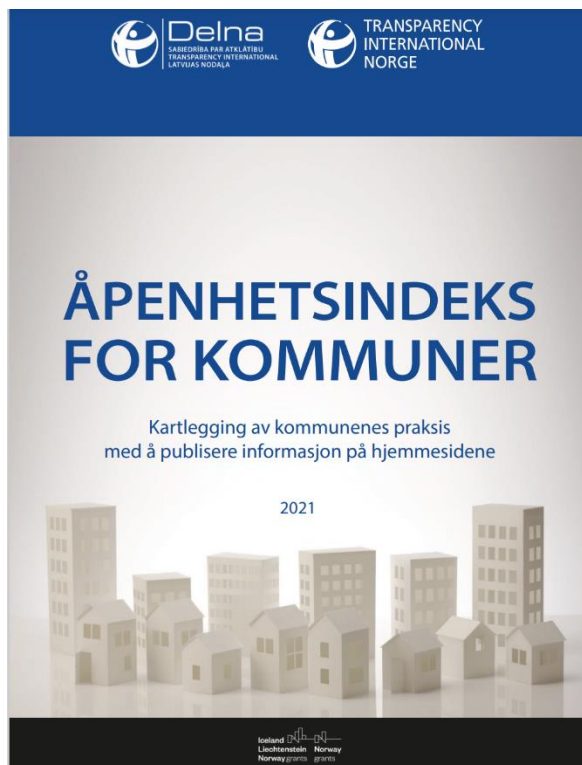
TI Portugal, TI Island og TI Norge er partnere i et prosjekt rettet mot privat sektor «Power-up Anti-bribery for Human Rights and Sustainable Development», finansiert gjennom EØS-finansieringsordningen (EEA Grants Fund for Bilateral Cooperation)

Prosjektet går ut på å mobilisere privat sektor i de tre landene for dialog og erfaringsutveksling gjennom en felles digital portal med relevant stoff knyttet til antikorrupsjon, diverse verktøy og seminarer. Et digitalt kick off-møte med TI-veteranene Peter Eigen, Gillian Dell og Francois Valerian som keynote speakers, ble arrangert i september 2021. Prosjektet ferdigstilles i juli 2022.

Samarbeid med TI Latvia om kommunal åpenhet

TI Norge har vært partner i TI Latvias prosjekt om kommunal åpenhet, finansiert med støtte fra EØS-midlene. Hovedmålet med prosjektet har vært å kartlegge åpenheten i latviske og norske kommuner, basert på hvilken informasjon som er gjort tilgjengelig på kommunenes hjemmesider. Syv hovedområder er kartlagt, knyttet til offentlige beslutningsprosesser, tildeling og forvaltning av offentlige midler og tilskudd, antikorrupsjonsarbeid og mekanismer for innbyggerdeltakelse. Til sammen er 37 indikatorer for kommunal åpenhet kartlagt.

Resultatene fra prosjektet er sammenfattet i en [rapport](#) utgitt av TI Latvia og TI Norge. Rapporten dokumenterer at åpenheten generelt er noe større i de norske eksempelkommunene enn i de latviske kommunene, men at det innenfor flere områder er store muligheter til å øke åpenheten også i de norske kommunene.

Kartleggingen har vært en pilotstudie og vil danne grunnlag for at det i 2022 skal lanseres en verktøykasse med konkrete anbefalinger om åpenhet og større innsynsmuligheter ved å offentliggjøre mer informasjon om egen virksomhet på kommunenes hjemmesider.

Henlagte korrupsjonssaker i Norge 2010 – 2020

TI Norge fikk høsten 2021 innvilget støtte fra Finansmarkedsfondet til å gjennomføre en kartlegging av henlagte korrupsjonssaker 2010-2020. Ved å undersøke hva som har skjedd med saker der det har vært mistanke om korrupsjon i Norge, søker prosjektet å komme fram til en mer presis oversikt over likheter og forskjeller mellom de anmeldte korrupsjonssakene og de korrupsjonssaker som politiet tar opp til etterforskning av eget tiltak. Sentrale spørsmål vil være geografiske mønstre, hvem som straffes for korrupsjon, hvordan mistanken er blitt avdekket og hvilke typer handlinger de var mistenkt for. Arbeidet settes i gang i 2022 og skal gjennomføres i samarbeid med advokatfirmaet Erling Grimstad.

Formidlingsarbeid

Antikorrupsjonskonferansen 2021 ble gjennomført digitalt fra studio i Sandvika. Arrangørene fra venstre: Advokat Thomas Brandi (advokatfirmaet Selmer), partner Helge Kvamme (Kvamme Associates), generalsekretær Guro Slettemark (TI Norge) og førstestatsadvokat Esben Kyhring (Økokrim).

Pandemien begrenset muligheten til fysiske møter også i 2021. TI Norge har derfor videreutviklet bruken av digitale møteplasser og har innført digitale rundebord for medlemmer som en jevnlig aktivitet. Møtene har vært godt besøkt og tatt opp aktuelle temaer, ofte med utgangspunkt i ny kunnskap som er lansert i rapporter eller undersøkelser, som f.eks. Høivik-utredningen, TI Norges rapport om hvitvaskingsrisiko i Oslos eiendomsmarked og Global Corruption Barometer, Oljefondets forventninger til antikorrupsjonsarbeid i selskaper, offentlige anskaffelser og nyere forskningsrapporter og masteroppgaver. Se vedlegg med oversikt over alle foredrag og medieinnslag i løpet av året.

Den årlige Antikorrupsjonskonferansen ble gjennomført 11. og 12. juni. Etter at konferansen måtte avlyses pga pandemien i 2020,

besluttet arrangementskomiteen å sende en heldigital konferanse i 2021. Det ble et svært krevende prosjekt, med live-sending fra studio i Sandvika, men likevel med et godt program og meget interessante foredragsholdere og paneldiskusjoner.

Antall deltakere var noe lavere enn på de vanligvis godt besøkte fysiske antikorrupsjonskonferansene, som derfor gjenopptas i sin opprinnelige form i begynnelsen av juni 2022.

I løpet av 2020 har TI Norges medarbeidere deltatt med en rekke foredrag og innlegg, de aller fleste digitale. Målgruppene har vært offentlig og privat sektor, samt organisasjoner i arbeidslivet og sivilsamfunnet. Sekretariatet har møtt en rekke kommuner, bedrifter, universiteter og humanitære organisasjoner (se vedlegg).

Administrativt

Medlemsrekruttering

TI Norge i 2021 hatt en liten økning i medlemsmassen med Østensjø Rederi AS og Kvamme Associates AS som nye medlemmer. Dessverre meldte to virksomheter seg ut.

Virksomhetsmedlemmene (123 i alt) er fordelt slik:

10 børsnoterte selskaper, 17 andre private selskaper, 11 offentlig eide selskaper og virksomheter, 12 ideelle organisasjoner, 14 interesseorganisasjoner/særlovselskaper og 57 kommuner/fylkeskommuner. I 2021 utgjorde samlede medlemsinntekter i overkant av kr 4 mill. og har for 2021 vært den viktigste inntektskilden for TI Norge.

I tillegg har foreningen 114 personlige medlemmer.

En rekke av medlemmene benytter tilbudene fra TI Norge aktivt, og medlemmene har også verdifull kompetanse som TI Norge bringer sammen for kunnskapsdeling. Arbeidet med å rekruttere flere medlemmer vil fortsette.

Økonomi

TI Norges økonomiske stilling er tilfredsstillende og resultatet for 2021 viser et overskudd på ca kr 211 000.

TI Norge mottok også i 2021 ekstra støtte fra selskapene Equinor, Hydro og Telenor. Særskilte avtaler med disse tre selskapene sikrer TI Norges uavhengighet.

I tillegg mottok TI Norge prosjektmidler fra Finansmarkedsfondet, Kommunal- og

moderniseringsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet.

TI Norge forventer en positiv utvikling i 2022 ved rekruttering av flere nye medlemmer og søknader om støtte for å gjennomføre ulike prosjekter.

Sekretariatet har i 2022 også for første gang søkt om årlig tilskudd på kr 350 000 fra hhv Nærings- og fiskeridepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet og Utenriksdepartementet. Hovedårsaken til søknadene er vår erfaring med at organisasjonen, som en kunnskapsdrevet NGO basert på non-profitmodellen, faller utenfor ordinære finansieringskilder. Organisasjonen driver ikke forskning og faller utenfor forskningsrådets og tilsvarende finansieringskilders ordninger. Organisasjonen driver heller ikke produktutvikling eller salg som kan finansiere virksomheten. Ut over et løpende arbeid med medlemsrekruttering, anser vi at departementene bør se seg tjent med å bidra til at TI Norges virksomhet kan styrkes.

Styret og sekretariat

Styret møttes fire ganger i 2021.

Styret bestod av styreleder og syv medlemmer, herunder tre kvinner og fem menn. På

Årsmøtet ble Olav Hypher, Kasper Vagle og Nina Mevold valgt inn som nye medlemmer.

Styremedlem Tore Olaf Rimmereid ble valgt til styreleder for ett år, og styremedlemmene Mimi Berdal, Erik Strøm og Amalie Hilde Tofte ble gjenvalgt for to år. I tillegg var Svein Harald Øygard medlem.

Sekretariatet hadde gjennom hele året tre ansatte - generalsekretær Guro Slettemark, spesialrådgiverne Gro Skaaren-Fystro og Tor Dølvik i fast stilling.

Spesialrådgiver Gro Skaaren-Fystro intervjues om korrupsjonsindeksen (CPI) på TV2 Nyhetskanalen. (Foto: Skjermdump fra TV2)

TI Norge og antikorrupsjonskampen fremover

TI Norges [strategi for 2021-2025](#) prioriterer fire strategiske mål:

1. Økt åpenhet
2. Kunnskapsutvikling
3. Iverksetting av korrupsjonsforebyggende tiltak nasjonalt og internasjonalt
4. Økt bevissthet om risikoen for korrupsjon

Innenfor disse strategiske målområdene vil TI Norge i 2022 videreføre løpende aktiviteter innenfor TI Norges kjernevirksomhet, i tillegg til å gjennomføre prosjektrettet innsats innenfor nærmere avgrensede temaer.

TI Norge viderefører i 2022 også innsatsen overfor medlemmer i offentlig og privat sektor og sivilsamfunnet, i form av seminarer, kurs og rådgivning i korrupsjonsforebyggende arbeid.

TI Norge driver et løpende informasjons- og formidlingsarbeid på konferanser, via mediene og overfor studenter ved høyskoler og universiteter. TI Norge engasjerer seg videre i det pågående reformarbeidet med sikte på å fremme åpenhet og ansvarlighet i offentlig og privat sektor.

Aktiv bruk av TI Norges verktøy som håndbøker, e-læringsverktøy og undersøkelser er sentralt i dette løpende arbeidet.

Ikke alle aktiviteter og prosjekter kan planlegges i forkant. Både nasjonalt og internasjonalt har vi de siste årene sett at pandemi og uroligheter også endrer korrupsjonsutfordringene. For 2022 vil dessverre krigen i Ukraina også prege vårt arbeid, noe som også fremheves i den nylige [trusselvurderingen](#) til Økokrim.

Vedlegg

Foredrag og presentasjoner i 2020

(GS = Guro Slettemark, GSF = Gro Skaaren-Fystro, TD = Tor Dølvik)

Januar

- 12.01: Gjesteforelesning for mastergradsstudenter ved NTNU statsvitenskap, GSF
- 14.01: Arbeidsgruppen UD og Norad innspill om nulltoleransepolitikken, GSF
- 20.01: Digitalt Rundebord (for TI Norges medlemmer): Oljefondets arbeid mot korrupsjon v. Wilhelm Mohn, NBIM, GS
- 27.01: Rapportlansering «Hvem eier Oslo?» TD, GS

Februar

- 12.02: SAMPOL, UiB, gjesteforelesning på mastergradskurs i korrupsjonsgransking, GSF
- 15.02: Ledermøte i Lillestrøm kommune, TD
- 17.02: Digitalt Rundebord (for TI Norges medlemmer): Kan prinsipper og etiske retningslinjer for anskaffelser motvirke økonomiske misligheter og korrupsjon? Ved innkjøpssjef på UiO, Jakob Landsvik
- 17. og 18.02: IE Business School Madrid, Master International Relations, todagerskurs GSF
- 25.02: Lebanese Armed Forces, anti-corruption in disaster and conflict, halvdagskurs GSF
- 25.02: NHH studentenes årlige arrangement: Karriere med mening, GS

Mars

- 09.03: Asker kommunestyre, TD
- 10.03: Lillestrøm kommunestyre, TD
- 11.03: Justisdepartementets Forsknings kafé: Presentasjon av Global Corruption Barometer, GS
- 15.03: BI, Executive Master of Management in Energy, paneldiskusjon GSF
- 16.03: Nord Forvaltning: Etikk og antikorrupsjon i kommunal finansforvaltning, GS, TD

April

- 12.04: Enebakk kommunestyre, TD
- 12.04: Asker Rotary, TD
- 27.04: Christiekonferansen (UiB): Når bruk av personopplysninger korrupperer demokratiet, GS
- 28.04: Bistandsseminaret, Advokatfirma Erling Grimstad, Norad, TI Norge, GSF

Mai

- 03.05: Stortingets finanskomité: Innlegg ifbm fremleggelse melding om Statens pensjonsfond 2021, GS

Juni

- 10.06 og 11.06: Antikorrupsjonskonferansen 2021, GS, TD, GSF
- 16.06: Norsk eiendom: webinar: Korrupsjon og økonomisk kriminalitet i eiendomsbransjen GS, TD

August

- 24.08: Statens Vegvesens antikorrupsjonsseminar, GS
- 25.08 Norges Idrettsforbund, ny internasjonal strategi, GSF, TD
- 30.08: Møte med Utviklingsministeren og innspill til arbeidsgruppen for nulltoleranseprinsippet i bistanden, GSF

September

- 01.09: Rundebord for TI Norges medlemmer: Høvikutredningen: Forslag om regulatoriske krav til antikorrupsjonsarbeid
- 02.09: Kommunikasjonsforeningen: Korrupsjon og etiske dilemmaer – hvilken rolle spiller kommunikasjon i dette? GS
- 02.09: Porsgrunn kommune, ledersamling TD
- 06.09: Lansering av Global Corruption Report Norge, GS, TD
- 09.09: Norsk Kommunalteknisk Forening, fagkonferanse for plan- og byggesak TD
- 19.09: NHO og tunisiske UTICA, norske erfaringer i antikorrupsjonsarbeidet, GSF
- 22.09: TI Portugal, Island og Norge, CleanBiz, webinar, GSF

Oktober

- 13.10: Ordførere fra kommuner i Romania på studiebesøk i Norge, TD
- 14.10: Forelesning på masterkurs ved NTNU, TD
- 27.10: Oslo dokumentarkino: The Caviar Connection, samtale etter filmvisning, GS
- 29.10: Foredrag på fagdag hos Namsfogden, Oslo politidistrikt, TD

November

- 09.11: Styret i Finansmarkedsfondet, «Hvem eier Oslo?», TD
- 11.11: Finanstilsynet: Åpenhet i eierskap og «Hvem eier Oslo?», GS og TD
- 15.11: Seminar i kontrollutvalget i Asker kommune, TD
- 17.11: Delegasjon II med ordførere fra kommuner i Romania på studiebesøk i Norge, TD
- 18.11: Rundebord om antikorrupsjon på NHH, Global Corruption Barometer Norge, GS
- 18.11: Digital work-shop med TI Slovakia og TJNN, TD
- 25.11: Advokatfirma Wiersholm: «Hvem eier Oslo?», GS
- 29.11: Forskningsrådets konferanse: Hvor upartiske vurderinger gjør vi i et lite land med tette relasjoner? GS
- 30.11: Lansering av Transparency Index Latvia & Norge, TD

Desember

- 02.12: Oslo kommunes antikorrupsjonsnettverk: Om utredningen av regler om foretaksstraff og korrupsjon, GS
- 02.12: Jernbaneverket, TD
- 06.12: Ledersamling i Kristiansand kommune, TD
- 07.09: Helse- og omsorgsdepartementet, Nordområdekonferanse, GSF
- 07.12: KMD: Presentasjon av Global Corruption Barometer Norge, TD og GS
- 09.12: Digitalt rundebord (samarbeid NBIM og TI Norge): How to measure the risk of corruption? Hovedinnlegg ved Arne Portmann og Gabor Sterbinszky tidl. masterstudenter ved NHH, GS
- 09.12: Telenor, Antikorrupsjonsdagen, film Silke Hitchke og GSF
- 15.12: Oslo politidistrikts ledersamling: Korrupsjon – hvordan øke risikoforståelsen? GS

Medieinnslag i 2021

Januar

21.01: [Nyhetsmorgen](#), NRK: Kommentarer ifbm «Tjøme-saken» korrupsjonsrisiko i kommune-Norge, GS
Januar 2021: NRK Troms og Finnmark har avdekket en sak om rolleblanding i Balsfjord kommune. Den ble dekket i en rekke [nyhetsoppdrag](#) i [Nrk.no](#), [Dagsrevyen](#) og i en oppfølgingssak i [Dagsnytt](#), med kommentarer og intervjuer med TI Norge, TD.
27.01: [DN](#) «Hvem eier Oslo», TD.
27.01: Blogginlegg på [Åpenhet.no](#) i forbindelse med lanseringen av rapporten «Hvem eier Oslo?», TD.
28.01: [TV 2](#) Nyhetskanalen (GSF) om årets korrupsjonsindeks som også ble omtalt i NRK, Vårt Land, VG m.fl.

Februar

01.02: [Økrimpodden](#) – podcastintervju om TIs korrupsjonsindeks, GSF
25.02: [Pengeland: Hvem eier Oslo? - Tax Justice Network – Norge](#) TD

Mars

18.03: [Risiko for hvitvasking på Oslos beste adresser | Kapital](#) TD
19.03: [Computerworld](#) om Telenors situasjon i Myanmar etter militærkuppet, intervju med GS m.fl

April

23.04: Kronikk i DN: [Korrupsjon ender som skjulte formuer – nye tiltak må til](#) GS og Helge Kvamme

Mai

19.05: [Bistandsaktuelt](#) – *Korrupsjonskrise på FNs dagsorden*- GSF
25.05: Kommentar til Bygg.no ifb. Statens Vegvesens utbygging av Sotra-sambandet og deres [prekvalifisering av selskaper som er knyttet til bedragerisaker](#) GS

September

01.09: NRK P1, [bakgrunnskommentar](#) i forbindelse med rettsaken mot ordføreren i Nittedal, TD
06.09 Diverse opplag etter lanseringen av Global Corruption Barometer:

- [Advarer etter korrupsjonsrapport \(dagbladet.no\)](#)
- [Tror bedrifter betaler eller bruker forbindelser for å få offentlige kontrakter – Anbud365](#)
- [Korrupsjonsbarometer: Liten tiltro til kommunale myndigheter • Kommunal Rapport \(kommunal-rapport.no\)](#)
- [Nesten alle mener korrupsjon er svært utbredt i næringslivet • Byggeindustrien](#)

Oktober

25.10: [Dagbladet – Brobyggerprisen til organisasjonen Muslim World League](#), GS
28.10: [NRK – om resultatene i GCB om varslings](#), GS

November

25.11: [Dagbladet – Prisutdeling til Bahraains statsminister](#), GS
17.11: [– Døpte båten som privatperson, ikke som varaordfører \(blv.no\)](#), TD
29.11: [Åpenhet.no - Behov for større åpenhet i forsvaret \(xn--penhet-hua.no\)](#), GSF

Nordmenn tør ikke varsle om korrupsjon

Folk frykter gjeldelser. – Urovekkende, sier ekspert på korrupsjon.

Ola Bjørn Strande
Instituttet

Publisert 25. okt. 2023 kl. 07:47
Oppdatert 28. okt. 2023 kl. 07:54

PÅ VAKT: Guro Slettemark, generalsekretær i Transparency International Norge, mener både kommuner og næringsliv må være på vakt når nesten halvparten av de spurte undersøktelein frykter at varsel om korrupsjon vil få negative følger for dem selv.

FOTO: TIL/MAS BISHI, DMM

Over ti prosent eies fra skatteparadiser

Flere enn 500 eiendommer på Aker Brygge, Tjuvholmen, Bjørvika og Sørenga eies av selskaper med eierskap i skatteparadiser, viser ny rapport.

Og når en eiendom i Norge først eies av et selskap i et skatteparadis, kan aksjene i dette selskapet bli solgt til lands. I teorien er det dermed fritt frem for narkobarer, korrupte politikere og andre kriminelle å dra på boliggråd i Norge.

Det var bakgrunnen for de første undersøkelsene til Transparency International Norge. – Hva tilsier at eiendomsmarknaden i Norge er annerledes enn i pelvis utøvlig oppjent kapital plassert i det av det lukrative og eller 50-millionerspalasset Villa Giltre på Gåsøya i indre Oslo?

Spesialrådgiver Tor Dølvik i Moment Studiorransparency International

• **Organisasjonen Transparency International har gransket 4270 eiendommer på Aker Brygge, Tjuvholmen, Sørenga og i Bjørvika i Oslo. Konklusjonen er at flere enn 500 av disse eiendommene er eid av selskaper med eierskap i skatteparadiser, viser ny rapport.**

KJETIL SÆTER OG KINF GJERNES
OSLO

Uro for større åpenhet i forsvaret

Undersøkelse fra Transparency International viser at antikorruptjonsarbeidet i norske militære operasjoner bør styrkes

FORFATTER:
Guro Slettemark, styreleder i Transparency International Norge

PUBLISERT:
29.11.2023

Transparency International (TI) lanserte 16.11.2023 en undersøkelse om korrupsjonsrisiko i forsvarssektoren. **Global Defence Integrity Index (CDI)**. På en skala fra A til F, hvor A er best for Norge karakteren B med 76 poeng (av 100). Av de 83 landene som er med i undersøkelsen er det kun New Zealand som får karakteren A. Storbrannene er rangert på samme nivå som Norge. Alle andre land som er med i undersøkelsen er rangert lavere.

Korrupsjon ender som skjulte formuer – nye tiltak må til

Bestikkelser av offentlige tjenestepersoner i utviklingsland representerer årlig nesten syv norske bistandsbudsjett.

Guro Slettemark, generalsekretær Transparency International Norge, og Helge Kvarme, styreleder og digital leder i Kvarme Assosiansjonens internasjonale avdeling for øyende gang 8. – 11. juni.

• **Bestikkelser fra selskaper i vestlige land som konkurrerer om forretningsprosjekter i utviklingsland og fremskolende for regionledere og deres familier. Demokratiske rettigheter og rettssikkerhet har ofte dårlige vilkår i disse landene. Avsløring fra grønde journalister i nettverket International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) viser at rettet mot beboere for sanksjoner som trefler nærtstående av bestikkelserne som korrupsjonsreform i det offentlige eller autonom styresett hvor lederne stoler fra landskaper og arbeidsgiverne som ekstrajobs. Disse lederne er villige til å betale bestikkelser. Det vil kan kalle tilstanden. Vervet som det er behov for et kraftig løft fra privat sektor side for å forebygge slike betingelser.**

25. februar i år ble rapporten til FN's høykommissær for økonomisk åpenhet, ansvar og integritet (FAC-TI Panel) offentliggjort med 14 konkrete anbefalinger. I rapporten beskrives risikoen for korrupsjon i utviklingsland som følge av økonomisk samarbeid og investeringer i kapitalflukt. Ulovlig kapitalflytt gir dype samfunnsmessige konsekvenser og øker ulikhet og

rupjonen er estimert til 1500–2000 milliarder dollar. Det opplyses at så mye som ti prosent av verdens BNP kan være skjult i utviklingsland mottar i bestikkelser årlig. Årlig hvitvasking anslås å tilsvare mer enn verdien av Statens pensjonsfond utenland. Dette er ufattelige tall for de fleste fattigste menneskene i verden som rammes.

Et av tiltakene fra Facti-panelet retter seg mot direktørene for illegal kapital, eller juridiske, regnskaps- og andre profesjonelle rådgivere og konsulenter og agenter.

Det viktigste leddet i denne «forsyningskjeden» av illegale finanstransaksjoner er å betale bestikkelser, selvsjener som er viltopp-løst over nettaker som er sanksjo-